

Bilag 3.

Retsplejerådets udtalelse af 15. juni 1971 vedrørende anvendelsen af visse båndoptagelser som bevismiddel.

I skrivelse af 3. marts 1971 har justitsministeriet oplyst, at ministeriet forventer at fremsætte lovforslag i efteråret 1971 om en udvidet beskyttelse af privatlivets fred på grundlag af en betænkning fra straffelovrådet om dette spørgsmål (Nr. 601/1971), og i anledning heraf anmodet retsplejerådet om en udtalelse vedrørende anvendelsen af visse båndoptagelser som bevismiddel.

Straffelovrådet foreslår i sin betænkning indsat en bestemmelse i straffeloven, hvorefter der fastsættes straf for den, der uberettiget ved hjælp af et apparat hemmeligt aflytter eller optager telefonsamtaler eller anden samtale mellem andre, eller forhandlinger i lukket møde, som han ikke selv deltager i, eller hvortil han uberettiget har skaffet sig adgang.

Derimod foreslås ikke foreskrevet straf for, at en af deltagerne uden de øvriges viden foretager båndoptagelse af samtalen eller forhandlingen. Straffelovrådet har ikke ment, at der bør indføres en straffebestemmelse, der rammer disse forhold. Som begrundelse herfor anføres bl. a., at problemstillingen her er en ganske anden, end hvor der er tale om hemmelig aflytning af samtalen mellem andre. Beskyttelsesinteressen er ikke den samme, idet optagelsen alene indebærer, at oplysninger, den talende selv har ønsket at give modtageren, bliver fastholdt.

Straffelovrådet har ikke taget stilling til båndoptagelsers anvendelse som bevismiddel i retsplejen, men henvist til, at dette spørgsmål behandles af retsplejerådet.

Retsplejerådet har haft en forhandling med en repræsentant fra advokatrådet om, hvorvidt der bør indføres forbud mod anvendelse af visse båndoptagelser som bevismiddel.

Det antages i praksis, at båndoptagelser kan anvendes som bevis inden for retsplejen, selv om optagelsen er sket, uden at den, hvis udtalelser er optaget, har været bekendt hermed, og uden at der har været nogen form for kontrol med optagelsen, jfr.

Gomard i *Juristen* 1968, s. 259-60 og U.f.R. 1967. 863.

Spørgsmålet om, hvorvidt sådanne båndoptagelser bør kunne anvendes som bevis, har ved flere lejligheder været rejst i folketinget, jfr. FT 1960-61, sp. 4822 ff, FT 1961-62, sp. 1956 ff, FT 1964-65, sp. 991 og 1006, sammenholdt med tillæg B, sp. 486 samt FT 1966-67, sp. 3979 ff.

Da spørgsmålet senest blev rejst i folketinget i samlingen 1966-67, udtalte den daværende justitsminister (K. Axel Nielsen) bl. a.:

„Man har . . . været inde på, om der kunne indføres regler, der begrænser adgangen til at anvende båndoptagelser som bevismiddel . . . Efter min mening er det dog tvivlsomt, om spørgsmålet om misbrug af båndoptagelser er egnet til at løses gennem retsplejelovens bevisregler. Det er et almindeligt princip inden for retsplejen, at det tilkommer domstolene at afgøre, om et bevis kan føres, og i bekræftende fald, hvilken vægt det kan tillægges. Jeg stiller mig meget tvivlende over for, om det ville være rigtigt at fravige dette princip, der i sig selv indebærer en væsentlig garanti mod misbrug af beviser inden for retsplejen.“

Betænelighederne ved anvendelse som bevismiddel af båndoptagelser optaget af en part uden den andens vidende er flere.

Med de nuværende tekniske hjælpemidler er det muligt og ikke vanskeligt at forfalske båndoptagelser på en sådan måde, at det ikke senere er muligt at konstatere, at der foreligger en forfalskning. Faren for misbrug af båndoptagelser er således større end f. eks. risikoen for forfalskning af dokumenter.

Anvendelse af en båndoptagelse længe efter optagelsen kan medføre væsentlige ulemper for modparten. Det vil ikke være muligt for ham at huske, hverken om han overhovedet har udtalt sig, som båndet angiver, eller, om dette antages, i hvilken sammenhæng udtalelserne er faldet, og hvilke